

інформацією та протидією податковим шахрайствам, також пристосування внутрішнього законодавства до законодавства ЄС, організації різного виду навчань для службовців та встановлення премій і штрафів за вчасно чи невчасно надані відповіді на запити інших країн, які беруть участь у обміні інформацією.

Список використаних джерел:

1. Див.: Теоретико-прикладні аспекти адаптації податкового законодавства в сфері непрямого оподаткування в межах Угоди про асоціацію – Ірпінь : НДІ фінансового права, 2014. – 47 с.; Жалій Т.В., Нагорний В.В. До питання про напрями вдосконалення правового регулювання податку на додану вартість в Україні у процесі інтеграції до законодавства Європейського Союзу / Жалій Т.В., Нагорний В.В.// Порівняльно-аналітичне право. – №5. – 2014. – С. 243-247; Трубін І.О. Напрями вдосконалення правового регулювання ПДВ в умовах реалізації положень Угоди про асоціацію України та ЄС / І.О. Трубін // Фінансове право № 3 (29), 2014. – С. 51-55.

2. Див.: Андріяш М. М. Проблеми розвитку оподаткування податком на додану вартість країн ЄС / М. Андріяш // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 122 (частина I). 2014. – С. 215-227; Слюсаренко В.Є, Філіп К.О. Особливості оподаткування податком на додану вартість та його економічна доцільність / В.Є. Слюсаренко, К.О. Філіп // Науковий вісник Ужгородського університету 2014. – Серія Економіка. Випуск 1 (42). – С. 218-222.

3. Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf

4. Регламент Ради (Європейський Союз) № 904/2010 від 7 жовтня 2010 року про адміністративну співпрацю щодо боротьби з шахрайством у податку на додану вартість // Офіційний вісник Європейського Союзу L 268 від 12.10.2010.

5. Biegalski Adam, „VIES – System wymiany informacji w zakresie podatku VAT – wybrane zagadnienia ogólne”, Monitor Podatkowy 2004, Nr 4.

Кобилянський Д.В.

студент,

Національна академія Служби безпеки України

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

На сьогоднішній день чинне законодавство України не має цільної взаємоузгодженої та ефективної системи норм, які б захищали права інтелектуальної власності. Особи, які порушують права інтелектуальної

власності нехтують встановлених чинним законодавством санкцій. В більшості випадків дохід від неправомірного використання чужого твору чи об'єкта суміжного права перевищує санкції у сотні разів та легко перекривають витрати, які встановлені даними санкціями.

У XXI столітті особливе місце посідає питання інтелектуальної власності. Це зумовлено тим, що кожного дня з'являються нові літературні, музичні, художні твори найрізноманітніших жанрів та напрямків. Понад два століття людство усвідомлює пряму необхідність ефективної правової охорони авторського і суміжного прав. Стаття 54 Конституції України, що має пряму дію, гарантує кожному волю творчості і передбачає охорону інтелектуальної власності законом. Держава повинна забезпечувати охорону та захист авторського права та суміжних прав шляхом своєчасного видання нормативних актів, що регулюють дані права, відповідають вимогам сьогодення та введення їх в дію, контролюючи правильність їх застосування на практиці. Людина має право користуватися усіма правами та свободами наданими їй державою, в повній мірі, проте не порушуючи при цьому прав та свобод інших людей. У разі виявлення такого порушення до винуватої особи державою передбачається застосування засобів штрафного, карального характеру або обмеження прав чи благ – в якості відповідальності за порушення та відновлення порушеного права постраждалій особі. Законодавець в нормативних актах окреслює, які саме протиправні діяння спричиняють наслідком притягнення до тієї чи іншої відповідальності, а також окреслює види та межі відповідальності за різні види правопорушення. Чим більша суспільна небезпечність правопорушення та тяжчі наслідки, які воно спричинило, тим суворіше передбачається покарання за їх вчинення. Відповідно до статті 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [1].

Існує дві форми захисту авторського права:

– юрисдикційна – забезпечується за допомогою державних органів, реалізується в процесі кримінального й цивільного провадження, а також провадження по справах про адміністративні порушення у сфері авторського права;

– неюрисдикційна – являє собою дії громадян й організацій по захисту авторських прав, що здійснювані ними самостійно, без доведення до державних або інших компетентних органів. Найбільш практичне значення має юрисдикційна форма захисту – позови в суди

(загальної юрисдикції й цивільна, адміністративна відповідальність, карне переслідування порушників авторського права) [2].

За порушення авторських прав, в залежності від суспільної небезпечності діяння та розміру матеріальної шкоди, передбачено три види відповідальності: цивільна, адміністративна та кримінальна.

Цивільна – у виді компенсації, що порушник має сплатити суб'єкту авторського права чи самозахисту.

Стаття 19 Цивільного кодексу України передбачає самозахист цивільних прав. Особа має право на самозахист своїх прав від порушень і протиправних посягань. Самозахистом визнається застосування особою, право якої порушено, засобів протидії, що не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Способи самозахисту мають відповідати змістові права, що порушене, та характеру дій, якими ці права порушені, і не можуть суперечити вимогам закону. Способи самозахисту можуть обиратися особою або визначатися законом, іншими правовими актами чи договором [3].

Стаття 432 Цивільного кодексу передбачає, що кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності відповідно до статті 16 цього Кодексу. Суд у випадках та в порядку, встановлених законом, може постановити рішення, зокрема, про:

1) застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів;

2) зупинення пропуску через митний кордон України товарів, імпорту чи експорту яких здійснюється з порушенням права інтелектуальної власності;

3) вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням права інтелектуальної власності;

4) вилучення з цивільного обороту матеріалів та знарядь, які використовувалися переважно для виготовлення товарів з порушенням права інтелектуальної власності;

5) застосування разового грошового стягнення замість відшкодування збитків за неправомірне використання об'єкта права інтелектуальної власності. Розмір стягнення визначається відповідно до закону з урахуванням вини особи та інших обставин, що мають істотне значення;

б) опублікування в засобах масової інформації відомостей про порушення права інтелектуальної власності та зміст судового рішення щодо такого порушення.

У теорії цивільного права під захистом авторських та суміжних прав мають на увазі сукупність засобів, спрямованих на відновлення і визнання цих прав під час їхнього порушення чи оспорювання.

Адміністративна відповідальність у вигляді штрафу передбачена статтею 51-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, (літературного чи художнього твору, їх виконання, фонограми, передачі організації мовлення, комп'ютерної програми, бази даних, наукового відкриття, винаходу, корисної моделі, промислового зразка, знака для товарів і послуг, топографії інтегральної мікросхеми, раціоналізаторської пропозиції, сорту рослин тощо), привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом [4].

Кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, передбачена статтею 176 Кримінального кодексу України (надалі КК України), яку ми розглянемо більш детально [5].

Відповідно до диспозиції ст. 176 КК України формами вчинення злочину є: незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі.

Отже, злочин, передбачений ст. 176 КК України, – є злочином із матеріальним складом. Для того, щоб був склад вказаного злочину, необхідно, щоб в процесі порушення авторського права було заподіяно потерпілій стороні шкоду в розмірі, що в 20 і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян.

На думку експертів, створенню в Україні ефективної системи охорони інтелектуальної власності перешкоджають передусім недоліки правової системи країни. Значну роль відіграє і пануюча в суспільстві зневага до охорони прав інтелектуальної власності, відсутність належного інформаційного забезпечення діяльності в галузі охорони інтелектуальної власності. Серед експертів спостерігається певна недооцінка соціально-економічних механізмів охорони інтелектуальної власності. Важливим в забезпеченні авторського права та суміжних прав є своєчасне реагування законодавцем на створення нових суспільних

відносин у цій галузі шляхом прийняття відповідних нормативних актів та впровадження механізму їх застосування на практиці. Держава робить усе необхідне для надійної правової охорони інтелектуальної власності, але задовольнятися досягнутим немає найменших підстав, і законодавство надалі потребує внесення змін.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Коваль А. Соціально-політичні передумови вдосконалення кримінально-правової охорони авторського права і суміжних прав Юридичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: №8/2005-<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1841>
3. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Кодекс про адміністративні правопорушення України від 07.12.1984 №8073-X. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

Кобилянський Д.В.

студент,

Національна академія Служби безпеки України

ПЛАГІАТ: ПРОГАЛИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ, ЗАХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Глави Цивільного кодексу України, присвячені захисту права інтелектуальної власності не відпрацьовані до кінця, тому не можуть надати надійного та ефективного захисту.

Найбільш складним питанням є визначення майнової шкоди, що була завдана особі внаслідок правопорушення. Виникає запитання, як бути у тих випадках, коли порушення права інтелектуальної власності є, а збитків немає. Адже, цивільно-правова відповідальність за порушення права інтелектуальної власності настає також і за дії, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав (пункт «д»